

ÅRSPLAN FOR LIABØ BARNEHAGE 2021/2022

B

LIABØ
BARNEHAGE
2021/2022

LIABØ BARNEHAGE 2021/2022

Heim kommune

OM ÅRSPLANEN

I barnehagens forskrift "Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver" er det nedfelt et krav om at alle barnehager skal ha en årsplan. Barnehagens årsplan skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale, gi foreldre mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen, et grunnlag for myndighetenes tilsyn med barnehagen, og informasjon om barnehagen til alle som ønsker dette.

Årsplanen fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg (SU).

Denne årsplanen er vedtatt av barnehagens SU den 28.10.2021

Siv Janne Rodal

Enhetsleder, Liabø barnehage

PRESENTASJON AV LIABØ BARNEHAGE

Liabø barnehage holder til i Heim kommune. Barnehagen ligger nært til butikk, skole, bibliotek, sykehjem og svømmehall. Liabø barnehage ligger godt skjermet for trafikk. I nærmiljøet er det tilgang til sjø, fjell og skog. Barnehagen har en egen fast oppsatt gamme, og ei hytte utenfor uteområdet sitt.

Barnehagen er i utgangspunktet en 2-avdelingsbarnehage. I barnehageåret 2021/2022 så er en stor andel av barna under 3 år, og vi har valgt å dele inn gruppene i tre «avdelinger» 1-åringene, 2-åringene og storbarn(3-6 år). 1-åringene blir 7 barn, 2-åringene 8 barn og storbarn blir 15. Barnehagen har åpent fra 06.45-16.15, hvor barna kan være inntil 9 timer daglig. Foreldrene må gi beskjed en dag i forveien om det er ønske om åpningstid fra 06.45. Hvis det ikke er meldt behov så åpner barnehagen kl. 07.00.

De ansatte er:

1-åringene	2-åringene	Storbarn
- Unni Botten Dyrset, pedagogisk leder i 100 % stilling	- Hege Kristin Rudolfsen, pedagogisk leder i 100 % stilling	- Gro Lillian Orre, pedagogisk leder i 100 % stilling
- Bjørnhild Stokke, barnehagelærerstudent i 90 % stilling	- Bente Rambø Jonsen, barne- og ungdomsarbeider i 100 % stilling	- Ida Aakvik, pedagogisk leder i 100 % stilling
- Heidrun Holsetstuen, assistent i 20 % stilling	- Monika Møkkelgjerd, barne- og ungdomsarbeider i 100 % stilling	- Lillian Valsø, barne- og ungdomsarbeider i 100 % stilling
- Nøy Brevik, assistent i 20 % stilling		- Linda Taknes, barne- og ungdomsarbeider i 100 % stilling

Ved forandringer i behov og barnegruppene, så kan det bli aktuelt å flytte bemanning mellom avdelingene.

Siv Janne Rodal er enhetsleder og har 100 % administrasjonstid.

Det meste av samarbeidet mellom hjem og barnehage skjer ved levering og henting. Det er viktig at foreldre/foresatte setter av god nok tid til å gi og motta dagsaktuell informasjon ved levering og henting, samt tid til en god oppstart og avslutning av barnehagedagen. Personalet skal hver dag gi hjemmet et innblikk over hvordan barnets dag har vært, og mer inngående informasjon ved hendelser som har utmerket seg. Det kan likevel være upassende å ta opp enkelte situasjoner i barnehagen, fordi det foregår ofte over hodet på barnet/barna og flere andre barn/foresatte kan være rundt. Dersom det er noe som vi ønsker å prate med dere om uforstyrret, tar vi kontakt via telefon. Hvis noe er uklart for dere, ber vi dere om å ta kontakt med oss likedan.

Foreldrerådet og samarbeidsutvalget er foreldrenes formelle talerør, og disse skal involveres i planlegging og evaluering av barnehagens innhold og aktiviteter. FAU og SU behandler først og fremst saker som angår deler av eller hele foreldregruppen.

Foreldreråd

- Representantene fra foreldrene er Roger Hønsvik og Bjørnar Otnes
- Alle foreldrene i barnehagen er en del av foreldrerådet

Samarbeidsutvalg

- Foreldrerepresentantene
- Representantene for personalet er Ida Aakvik og Monika Møkkelgjerd
- Representant fra politikere er Sverre Vullum, vara Irene Røe Vaagan
- Referent/innkaller Siv Janne Rodal

KOMMUNIKASJONSKANALER

God kommunikasjon mellom hjemmet og barnehagen er avgjørende for at vi skal kunne legge til rette for gode dager for barna i barnehagen.

I Liabø barnehage jobber vi med at informasjonen skal bli og være god, oppdatert, tilgjengelig og tydelig.

Barnehagen forventer at de foresatte holder seg daglig oppdatert på informasjonen som sendes ut fra barnehagen, og tar kontakt om noe er uklart.

Årsplan og vedtekter

Årsplan og vedtektene er barnehagens viktigste lokale dokumenter. Årsplanen vedtas årlig i Samarbeidsutvalget og følger barnehageåret. Vedtektene endres av barnehagens eier ved behov. Disse dokumentene finner dere på Heim kommune sine hjemmesider.

Månedsbrev

Månedsbrevet gis ut én gang i måneden. Brevet inneholder en oppsummering av hva vi har gjort siste måneden og hva vi skal gjøre kommende måned. Brevet inneholder også

eventuelt annen relevant informasjon. Begge avdelingene gir ut en plan over hva som skal skje i kommende måned.

Visma min barnehage (foresatt)

Appen «Min Barnehage» foresatt, er en kanal for skriftlig kommunikasjon. Via appen kan foresatte og barnehagen utveksle meldinger og dagsbeskjeder, og melde fravær (fri, ferie og sykdom). Begge foresatte bes om å laste ned appen.

E-post

E-post **kan** brukes til ikke-sensitiv kommunikasjon og informasjon/fellesbeskjeder.

- Mail Hege: hege.rudolfson@heim.kommune.no
- Mail Unni: unni.dyrset@heim.kommune.no
- Mail Gro Lillian: gro.orre@heim.kommune.no
- Mail Ida: ida.aakvik@heim.kommune.no
- Mail Siv Janne: siv.rodal@heim.kommune.no

SMS/telefon

1-åringene: 906 78 495

2-åringene og storbarn: 906 33 629

Siv Janne Rodal: 402 17 276

TAUSHETSPLIKT- OG OPPLYSNINGSPLIKT

Alle ansatte og vikarer i Liabø barnehage har undertegnet taushetsplikt og har gyldig politiattest. I tillegg har alle ansatte i barnehagen opplysningsplikt.

Taushetsplikten omfatter forhold som er av privat karakter om barn, hjem, andre ansatte eller forhold som vedrører driften.

Taushetsplikten er en viktig forutsetning for at barnehagen skal bli betrodd opplysninger om barns familieforhold som kan være avgjørende for barnets opphold, trivsel og utvikling i barnehagen.

Taushetsplikten omfatter både en plikt til å tie om opplysninger om personlige forhold man får kjennskap til som ansatt i barnehagen, og en plikt til å hindre at noen på annen måte får kjennskap eller tilgang til slike opplysninger.

Barnehageloven § 21 og § 22 pålegger barnehagepersonalet å gi sosialtjenesten bistand i klientsaker. Barnehagepersonalet skal av eget tiltak gi opplysninger om forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, når taushetsplikten ikke er til hinder for det.

Barnehageloven § 22 pålegger barnehagepersonalet, uten hinder av taushetsplikt, å gi opplysninger av eget tiltak til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at det foreligger mishandling av barn i hjemmet eller andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Opplysninger skal normalt gis av enhetsleder, men dersom denne unnlater å oppfylle opplysningsplikten, har den ansatte et selvstendig ansvar. Den ansatte kan selv bli sett på som medskyldig dersom opplysningsplikten ikke overholdes.

OVERGANGER

Overgang med nye barn

Når nye barn begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Tilvenning av nye barn er satt til omtrent 3 dager, men de fleste barna trenger lengre tid. Det er også veldig gunstig å gi barna korte dager i starten, siden det er mye inntrykk som skal bearbeides.

Første tilvenningsdag varer cirka 2 timer, og foresatt er i barnehagen hele tiden sammen med barnet. Andre tilvenningsdag er 3-5 timer, og forelderen er i barnehagen mesteparten av tiden. Mens tredje dag er barna litt lengre i barnehagen, og foreldrene til stede i starten av dagen.

Hvis barnet har behov for lengre tid og annen tilrettelegging så er det veldig viktig med samarbeid barnehage og hjem. Vi vil alle at barn/foreldre skal bli trygge i barnehagen.

Overgang mellom avdelingene

Overgangen til en ny avdeling skal representere noe nytt og spennende, og skal oppleves trygt for både barnet og de foresatte. På vårparten skal de barna som begynner på Maurtua/storbarn fra nytt barnehageår av, besøke avdelingen med jevne mellomrom. Barna skal få begynnende kjennskap til de fysiske rommene og personalet som skal være sammen med dem. På den måten vil barna møte det som kan oppleves som både spennende og skummelt, sammen med en ansatte som er trygg og kjent for dem. Foreldre skal ha en overgangssamtale i forkant av overflytting.

Overgang mellom barnehager

Dersom det er barn som kommer i fra andre barnehager eller skal flytte til andre barnehager, kan det være aktuelt med en overføringsamtale og overlevering av mappe.

Overgang mellom barnehage og skole

Å gå i barnehagen er en egen fase i livet. For barna er det å gå i barnehagen å leve "her og nå" helt naturlig. Foreldre og personalet vet at livet forandres med alderen, og vil gjerne forberede barna på dette. Personalet er bevisst denne balansegangen hvor man på den ene siden skal gi barna kompetanse til livet her og nå, og på den andre siden støtter barnas nysgjerrighet på kunnskap skolen formidler og forbereder barna på en ny hverdag på skolen med andre krav.

Liabø barnehage samarbeider tett med skolen om en god overgang fra barnehage til skole. Dersom barnehagen skal gi skolen informasjon om enkeltbarn, skal foreldrene samtykke til dette. Vi besøker skolen jevnlig gjennom siste barnehageår. Vi har også egne opplegg for skolestarterne.

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

I barnehageloven § 1, står det at barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. I Rammeplanen står at alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FNs konvensjon av 20. november 1989 om barnets rettigheter (barnekonvensjonen) og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater (ILO-konvensjonen).

Videre skal vi i barnehagen møte barnas behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at de får ta del i og medvirke i fellesskapet. Demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse skal barnehagen fremme. Barnas barnehagedag skal gi de en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Samtidig skal barnehagen være en forberedelse til aktiv deltakelse i samfunnet og legge grunnlaget for et godt liv. Jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1 skal alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, ha barnets beste som grunnleggende hensyn.

I rammeplanen står det at, gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Barna skal møtes med empati og få mulighet til å videreutvikle egen empati og evne til tilgivelse. Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Barnehagens formål

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) ser omsorg, danning, lek og læring, samt sosial kompetanse, kommunikasjon og språk, i sammenheng og at det bidrar til barns allsidige utvikling.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for å kunne utvikle empati og nestekjærlighet. Vi i barnehagen arbeider mot at alle barna skal få oppleve trygghet, tilhørighet og trivsel i hverdagen. Barna skal få oppleve å bli sett, forstått, respektert og

få den veiledningen de har behov for. Barna skal støttes og oppmuntres i å vise omsorg til andre og kunne ta imot omsorg. Vi arbeider for å skape omsorgsfulle relasjoner med alle barn, og barna seg imellom, som igjen er grunnlag for trivsel, glede og mestring for barna.

Leken har en sentral plass i Liabø barnehage. Gjennom lek skal barna få oppleve glede, humor, spenning og engasjement, både alene og i barnegruppa. Leken er en arena der barna også kan møte motstand, og lære seg å mestre motstand med veiledning av personalet. Leken motiverer også barnas lærelyst og forskning viser at denne lærelysten er viktig for barnets syn på læring og motivasjon for læring frem til voksen alder. Barnas lek kan skape gode vilkår for vennskap og barns egne kultur. Vi i barnehagen skal veilede barna dersom leken medfører uheldige samspillsmønstre, og arbeide for et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek.

Barna skal få oppleve vennskap og lære å beholde venner. Barna skal få erfare å være betydningsfulle for fellesskapet, samt støttes i å sette egne grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Barna skal støttes i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og respektere andres grenser. Gjennom prosjektet «Inkluderende barnehage og skolemiljø» arbeider barnehagen aktivt mot å forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Rammeplanen sier at barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende, og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Vi har innredet rom som appellerer til å bruke kroppen grovmotorisk.

Barnehagens uteområde har blant annet klatrestativ, sykkelveier og skog med ulendt terreng.

Vi i barnehagen skal ivareta barns behov for fysisk omsorg, men også skal legge til rette for, og ivareta barnas behov for ro, hvile og avslapping. Når barna har sluttet å sove i seng/vogn, har vi hvilestund både på 2-årsavdelingen og storbarn.

Vi i barnehagen skal legge til rette for et stimulerende miljø og som støtter barnas lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til et læringsfellesskap og at barna får bruke alle sansene sine. Barna skal også gjennom dialog og samspill med personalet og andre barna, støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barna skal få erfare i å bruke språket som redskap for tenkning, og som uttrykk for egne tanker og følelser. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, og at alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. Pedagogisk dokumentasjon er et av kommunens satsingsområder og Liabø barnehage deltar sammen med alle barnehagene i Heim.

Medvirkning, autoritative voksne og danning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Det betyr at barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i

planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet, samt få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Dette krever at vi voksne er oppmerksomme, tilstedeværende, lydhøre, klarer å tolke barnas signaler og har respekt for barnas innspill. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barnehagen må observere og følge opp alle barns ulike uttrykk og behov.

Barns medvirkning innebærer likevel ikke at barna skal få viljen sin til enhver tid eller få sine behov oppfylt uavhengig av andre faktorer. Barna skal heller ikke overlates til et ansvar de ikke er rustet til å ta, ved å bli pålagt valg som ikke er i samsvar med deres forutsetninger. Men i tråd med arbeidet om barns dannelse, skal barna støttes i å bidra til ansvarlig deltakelse i et demokratisk fellesskap, og få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Vi i barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet, og støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse. Vi i barnehagen skal synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet, og legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger. På den måten kan personalet også synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Videre skal vi som arbeider i barnehagen, være autoritative voksne. Det innebærer at vi viser varme holdninger og handlinger, og har en aksepterende væremåte overfor barna, foreldrene og hverandre. Samtidig skal vi sette tydelige grenser til barna og ha klare forventninger til dem, med fokus på å gjøre det beste for barnet og barnegruppa. Det er med på å gi barna trygghet og forutsigbarhet i hverdagen.

BARNEHAGENS FAGOMRÅDER OG PROGRESJONSPLAN

Innholdet til barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Rammeplanen har definert sju fagområdet og skal være gjennomgående i barnehagens innhold. Til hvert fagområde er det satt inn en progresjonstabell. Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal få utvikle seg, lære og oppleve framgang og mestring, og at barna skal få varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Kommunikasjon, språk og tekst

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. I barnehagen skal barna møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster fra samtid og fortid. Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> • Navn og bilde på barnas plasser • Rim og regler 	<ul style="list-style-type: none"> • Navn og bilde på barnas plasser • Rim og regler 	<ul style="list-style-type: none"> • Navn og bilde på barnas plasser • Rim og regler

<ul style="list-style-type: none"> • Sang • Samtale • Få kjennskap til bildebøker og høytlesning • Bla i bøker selv • Få kjennskap til ulike fortellinger • Lytte • Få oppleve spenning og glede ved språkstimulerende aktivitet 	<ul style="list-style-type: none"> • Sang • Samtale • Høytlesing • Bla/»lese» bøker selv • Barnesamtaler • Tulleord • Lekeskrive • Rollelek • Uttrykke seg i en gruppe • Lytte • Få møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer • Få oppleve spenning og glede ved språkstimulerende aktivitet • Høre på lydbok 	<ul style="list-style-type: none"> • Sang • Samtale • Høytlesing • Bla/»lese» bøker selv • Barnesamtaler • Lekeskrive • Tulleord • Språklek • Rollelek • Uttrykke seg i en gruppe • Lytte • Få møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer • Få oppleve spenning og glede ved språkstimulerende aktivitet • -Ulike lese- og skrive-aktiviteter • Høre på lydbok
<p>Alle barna skal få:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppleve ulike eventyr, fortellinger/bøker, sanger, rim og regler • Uttrykke følelser, tanker, meninger og erfaringer • Utvikle språket/ord som redskap til å få venner, delta i lek og løse konflikter • Oppleve å bli lyttet til og tatt på alvor 		
<p>Voksenrollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være gode språkmodeller og synliggjøre språklig og kulturelt mangfold • Benevne det vi gjør/hendelser/gjenstander • Legge til rette for undring, samtale og høytlesing • Ha bøker alltid lett tilgjengelige for barna, og variere på dem • Legge til rette for et variert språkmiljø • Oppmuntre til språklek • Delta i lek • Være bevisst og tydelig sitt eget kroppsspråk, og at det er samsvar mellom nonverbal og verbal kommunikasjon • Oppmuntre barna til å uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer • Oppmuntre barna til å bruke språket til å løse konflikter, delta i lek og få seg venner 		

- Være samtalepartner

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Barna skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> • Utelek og innelek • Barna skal oppleve en balanse mellom aktivitet og ro • Sanselek • Utforske smaker og konsistens • Støtte selvstendighet under måltid og på- og avkledningen • Møte begreper om kroppen gjennom sang, lek og bilder • Holde på med grunnleggende bevegelser som å krype, gå, løpe, hoppe, ake, rulle ... • Tilgang til fysisk lekemiljø inne • Oppleve bevegelsesmestring og bevegelses-frihet • Opplever at de voksne møter de med anerkjennelse og hjelp til å sette ord på følelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Utelek og innelek • Litt lengre turer • Sanselek • Hinderløype • Kjennskap til matens opprinnelse • Støtte selvstendighet under måltid, og på- og avkledningen • Tilgang til fysisk lekemiljø inne • Begynnende kjennskap til regellek • Utfordre seg grovmotorisk • Finmotoriske aktiviteter (f.eks. småperler og tegning) • Sove/hvile • Møter voksne som hjelper til med følelserregulering og støtte i sosialt samspill • Få være med voksne som hjelper 	<ul style="list-style-type: none"> • Lengre turer • Blyantgrep • Klippe • Personlig hygiene • Høy grad av selvstendighet under måltid, og på- og avkledningen • Kunnskap om veien fra mat til måltid, og produksjon av mat (delta i matlaging) • Sunt kosthold og helse • Regellek • Sove/hvile • Opplever voksne som gir rom for samtale om egen kropp og egen og andres grenser • Blir utfordret av de voksne til å prøve å løse konflikter selv, verbalt og med støtte av lyttende og veiledende voksne • Møter voksne som er bevisst og har

<ul style="list-style-type: none"> • Få se tegninger(bøker) med nakne barnekropper på avdelingen • Få veiledning og støtte i å si «nei» og «stopp» • Møter voksne som fremmer en bevisstgjøring rundt hva som er lov med egen og andres kropp 	<p>med å sette grenser for egen kropp og får erfaringer med å respektere andres grenser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Få alderstilpasset opplæring i forhold til vold og seksuelle overgrep • Møter voksne som fremmer en bevisstgjøring rundt gode og dårlige hemmeligheter og hva som er lov og ikke lov med egen og andres kropp 	<p>kunnskap om barns seksuelle helse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møter voksne som samtaler om hva som er lov og ikke med egen og andres kropper • Får kjennskap til befruktning, svangerskap og fødsel • Møter voksne som fremmer bevisstgjøring rundt gode og dårlige hemmeligheter og hva som er lov og ikke med egen og andres kropper (Jeg vet)
<p>Alle barna skal få:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppløve matglede, matkultur og variert kosthold • Oppløve mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse • Oppløve å bli inkludert i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling • Oppløve motivasjon og mestring ut i fra egne forutsetninger • Kjennskap til egne behov, menneskekroppen og utvikle gode vaner og hygiene • Oppløve bevegelsesglede og motoriske utfordringer inne og ute • Oppløve å bli trygg på og sette grenser for egen kropp, samtidig respektere andres grenser 		
<p>Voksenrollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Være aktivt deltagende i måltid, og legge til rette for fellesskapsfølelse hos barna • Legge til rette for, støtte og utfordre barna i finmotoriske og grovmotoriske aktiviteter • Være tilstedeværende, støttende og utfordre barna til kroppslig lek og mestring 		

Kunst, kultur og kreativitet

I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon. Barna skal støttes i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barnehagen skal legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk. I arbeid med fagområdet skal personalet stimulere barnas nysgjerrighet, utvide deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøvinger og eksperimentering.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> • Få kjennskap til rytmeinstrument • Bevegelsessanger • Male med ulike materiell • Utforske forskjellige materiell som play-doh, maling og andre formingsaktiviteter • Bli kjent med enkle eventyr • Rim, regler og musikk • Lytte til musikk og lære enkle barnesanger med og uten tegn/bevegelser • Få begynnende kjennskap til fargenavn 	<ul style="list-style-type: none"> • Benevne farger • Bli kjent med ulike materialer, verktøy og teknikker • Utvikle sine evner til å iaktta, lytte og uttrykke seg på forskjellige måter • Øve på å bruke saks • Blande primærfarger • Begynnende dramalek 	<ul style="list-style-type: none"> • Eksperiment • Dramalek • Få kjennskap til historie/kultur gjennom sanger, dikt og bøker • Ove på rytme med instrument
<p>Alle barna skal få:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppleve å bli støttet i å være aktive og skape egne kunstneriske og kulturelle uttrykk • Styrke sin kulturelle identitet og sine personlige uttrykk • Ta i bruk fantasi, kreativ tenking og skaperglede • Bruke ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi for å uttrykke seg estetisk • Oppleve å kunne uttrykke seg estetisk i visuelt språk, musikk, sang, dans og drama 		
<p>Voksenrollen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Motivere barna til dans, drama, musikk og annen skapende aktivitet • Gi barna kreative prosesser og uttrykk • Gi barna erfaring med ulike teknikker 		

- Stimulere til barns nysgjerrighet og bidra til undring
- Være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og barnas vilje til å verne om naturressursene, bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> • Få positive erfaringer ute i naturen • Motivere til nysgjerrighet over ting vi finner i naturen • Være ute i ulike typer vær og årstider • Få begynnende kjennskap til ulike planter og dyr gjennom ulike sanseøvelser; ta på, føle, se, smake og lytte • Erfare konstruksjonslek, for eksempel bygge med duplo, eller tårn av treklosser • Få kjennskap til hva vi kan få av ulike 	<ul style="list-style-type: none"> • Bygg og konstruksjonslek • Undre seg, eksperimentere og snakke om fenomener i naturen • Bli kjent med planter og dyr i nærmiljøet, landskap. Årstider og vær • Begynnende forståelse for samspillet mellom naturen og menneskene • Begynnende forståelse for dyr og vekster og deres betydning for matproduksjon • Brannvern, politi, ambulansebesøk 	<ul style="list-style-type: none"> • Få erfaring med teknikk som kan brukes i leken og i hverdagslivet • Enkle fysikk og kjemi eksperiment • Naturvern-gjenvinning og kildesortering • Få kjennskap til solsystemet • Landart • Gå på lengre gåturer • Årlig jakt med forarbeid og etterarbeid • Brannvern, politi, ambulansebesøk • Turer i nærmiljøet

dyr, f.eks. egg fra høna, melk fra kua <ul style="list-style-type: none"> • Bruke sansene • Lek med såpebobler, forskjellige typer papir og verdiløst materiale • Turer i nærmiljøet 	<ul style="list-style-type: none"> • Gå på kortere gåturer 	
Alle barna skal få: <ul style="list-style-type: none"> • Opplive naturen og undring over naturens mangfoldighet • Opplive glede ved å ferdes i naturen og få grunnleggende innsikt i natur, miljøvern og samspillet i naturen • Iakttta, undre seg, eksperimentere, beskrive og samtale om fenomener i den fysiske verden • Opplive de ulike årstidene • Kjennskap til dyr og dyreliv • Gå turer i nærmiljøet 		
Voksenrollen: <ul style="list-style-type: none"> • Gi barna naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek og læring • Gi rom for undring og refleksjon • Utforske og eksperimentere sammen med barna 		

Antall, rom og form

Fagområdet handler om å oppdage, utforske og skape strukturer og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling. Det handler også om å stille spørsmål, resonnerer, argumentere og søke løsninger.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> • Sanger • Rydde leker – kategorisering • Puttekasse, ulike former 	<ul style="list-style-type: none"> • spill (lotto, memory) • få kjennskap til klassifisering, ordning, sortering og sammenligning 	<ul style="list-style-type: none"> • få kjennskap til og lære enkle matematiske begreper knyttet til former, mønster, tall, måling,

<ul style="list-style-type: none"> • Voksne som bruker preposisjoner • Få en begynnende forståelse for mengder (1-3) og telling (1-5) bruke telleregler • Få begynnende erfaring med størrelser, former og farger • Bli oppmerksom på likheter og ulikheter • Kjenne sin egen plass ved matbordet og i garderoben • Sortering • Bruke bøker/fortellinger hvor antallet 1-3 er gjennomgående 	<ul style="list-style-type: none"> • bruke preposisjoner (over, under, mellom, bak osv) • hinderløype/stasjoner • erfare, utforske, og leke med tall, former og mønster 	<p>plassering og sortering</p> <ul style="list-style-type: none"> • få kjennskap til tid og klokka • brettspill • sirkellek/stasjoner
<p>Alle barna skal få:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oppleve glede over å utforske og leke med tall og former • erfare, utforske og leke med form og mønstre • erfare ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne • erfare plassering og orientering og på den måten utvikler sine evner til lokalisering • bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr til å bli inspirert til matematisk tenkning • oppleve begrepslære og visualisering av tall, former og bokstaver • bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse 		
<p>Voksenrollen</p> <ul style="list-style-type: none"> • leke og eksperimentere med tall, mengde og telling. Gi barna ulike erfaringer med å uttrykke dette på • bruke matematiske begreper i hverdagen • støtte barn til problemløsning og undre seg over matematiske sammenhenger • styrke barnas nysgjerrighet, matematiske begreper i dagligdagse situasjoner 		

Etikk, religion og filosofi

Fagområdet etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. Gjennom å samtale om og undre seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål skal barn få anledning til selv å formulere spørsmål, lytte til andre, reflektere og finne svar.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> • bli kjent med egne og andres følelser • følge barnehagens tradisjoner:julebord, nissefest, karneval og påskefrukost • kjenne igjen bilder av seg selv og bli oppmerksom på likheter og forskjeller mellom seg selv og andre barn • fokus på turtaking • trøste og oppmuntre andre • dele med andre • bli kjent med høytider gjennom sang, enkle fortellinger og opplevelser 	<ul style="list-style-type: none"> • vise omsorg og hjelpe andre • stille spørsmål • undre seg over seg selv, andre og naturen • bli kjent med likheter og forskjeller • få kjennskap til normer og verdier • lære å behandle omgivelsene og menneskene i rundt seg med respekt 	<ul style="list-style-type: none"> • undre seg over ulike fenomen • få kjennskap om samfunnets grunnleggende verdier og normer • utøve toleranse, respekt og akseptere andre • få kjennskap til likeverd og rettferdighet • få kjennskap til andres perspektiv og prøve å sette seg inn i det med veiledning fra en voksen
<p>Alle barna skal få:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnegruppen • markere merkedager(Samenes nasjonaldag 6 februar, 17 mai) • tilegne seg samfunnets grunnleggende normer og verdier • utvikle toleranse og interesse for hverandre og respektere hverandres bakgrunn, uansett kulturell og religiøs eller livssynsmessig tilhørighet • undre seg over filosofiske spørsmål 		

- øve på å løse konflikter selv, etter egne forutsetninger
- oppleve medvirkning i egen hverdag balansert mot barnegruppens behov

Voksenrollen:

- skape rom for filosofiske spørsmål og undre seg sammen med barna
- formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer
- vise respekt og nysgjerrighet for alle
- autoritative voksne som vektlegger å skape gode relasjoner mellom barn-voksen, voksen-voksen og barn-barn

Nærmiljø og samfunn

Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden. Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

1-2 år	3-4 år	5-6 år
<ul style="list-style-type: none"> • bli kjent med og utforske barnehagen ute og inne • bli kjent med de voksne og de andre barna • oppleve glede ved å være en del av et større felleskap • bli kjent med seg selv og familien • få erfaringer fra hverdagssituasjoner og rutinesituasjoner 	<ul style="list-style-type: none"> • bli kjent med det som er nærmiljøet til barnehagen • øve på trafikkregler (Tarkus som tema) • få kjennskap til ulike levesett og familieformer • bli kjent med og orientere seg i nærmiljøet og ferdes trygt i trafikken 	<ul style="list-style-type: none"> • besøke skolen • få kjennskap til trafikkregler/sikkerhet (Tarkus som tema) • få kjennskap til barnekonvensjonen • snakke om det å bestemme i barnehagen, på skolen, hjemme, på stortinget og i samfunnet

Alle barna skal få:

- oppleve å medvirke i egen hverdag
- oppleve å delta i et demokratisk samfunn
- oppleve og bli kjent med nærmiljøet, lokalhistorie og ulike tradisjoner/kulturer
- markere samenes nasjonaldag
- oppleve å lytte, forhandle og diskutere

Voksenrollen:

- gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotypier og rasisme
- gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett
- gjøre barna bevisst på at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og andre

Inkluderende barnehage og skolemiljø - prosjekt

Barnehagene i Heim kommune er med i prosjektet og vi jobber fortsatt videre med inkluderende barnehagemiljø. Dette gjør vi gjennom utviklingsarbeid på egen arbeidsplass, kompetanseheving gjennom forelesninger/fagdager. Barnehagen har også to ressurspersoner på barnehagen som er med på samlinger. Gjennom arbeidet med dette prosjektet ønsker vi som barnehage å støtte arbeidet med å få et trygt og godt miljø i barnehagen.

Ifølge rammeplanen skal barnehagen fremme et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barn skal oppleve å bli sett og kan delta i lek. Miljøet skal støttes opp om lyst til å leke, utforske, lære og mestre.

Det er vi voksne som er ansvarlige for barnas trivsel i barnehagen. Det forebyggende arbeidet mot mobbing starter allerede i barnehagen. Vi ansatte skal støtte barnas sosiale utvikling og arbeide for å skape et godt psykososialt miljø som forebygger mobbing og krenkelser. I barnehagen jobber vi hele tiden med relasjonene mellom barn-barn og barn-voksne, med vennskap, med kommunikasjon og språk, barns samspill i lek, sosial kompetanse og personalets samarbeid seg imellom. Den viktigste forutsetningen for e inkluderende er et godt samarbeid mellom barnehage og foreldre for å sammen arbeide for barnets be Alt dette er med på å skape gode inkluderende miljø for barna.

Inkluderende barnehagemiljø er noe vi jobber med hver dag i barnehagen, og det er tema både på planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter.

Pedagogisk dokumentasjon

En arbeidsmåte for refleksjon

Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Dokumentasjon av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den. Arbeidsmåten kobler sammen verdier, praksis, barnehagens mandat og pedagogiske og filosofiske teorier, og synliggjør dermed hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehagene i Heim arbeider med pedagogisk dokumentasjon. Vi har en ressursperson som støtter opp og driver prosjektet med tilgjengelige moduler som barnehagene kan benytte seg av.

ÅRSHJUL

NÅR	HVA	HVEM
August	- Tilvenning og oppstart av nytt barnehageår	- Alle
September	- Vi blir kjent - Sikkerhetsuker	- Alle
Oktober	- Foreldremøte - Su møte	- Styrer og ansatte som er valgt
November	- Foreldresamtaler	- Ped.leder/barnehagelærer
Desember	- Foreldresamtaler - Lucia - Nissefest - Julebord - Julekaffe	- Ped.leder/barnehagelærer - Alle - Alle - Alle
Januar	-	
Februar	- 6.2: markere samenes dag - Karneval	- Alle - Alle
Mars	- Påskeforberedelser - Påskekaffe	- Alle - Alle
April	- Førskolegruppa møte faddergruppa på skolen	- De eldste barna

Mai	- Foreldresamtaler	- Ped.leder/barnehagelærer
Juni	- Besøksdag på skolen - Foreldresamtaler - Sommerfest	- De eldste - Ped.leder/barnehagelærer - Alle

Barnehagen pleier å besøke sykehjemmet, for å skape glede for noen andre (Liabø barnehage er en livsgledebarnehage).

Når barna har bursdag får de seg ei krone, bursdagssang og smoothie/fruktfat/is.

Barnehagen, bruker flittig nærområdet som turområde, og er da ofte å finne i gammen, fjæra eller skogen alt etter sesong/vær og føre.

PLANLEGGINGSDAGER/KURSDAGER

- 16.august 2021
- 1. desember 2021
- 3. januar 2022
- 27. mai 2022

En planleggingsdag er ikke datofestet. Barnehagen er feriestengt i uke 29, 30 og 31.

B

LIABØ
BARNEH
AGE
2021/20
??

LIABØ BARNEHAGE

Heim kommune

Trondheimsveien 1,
7200 Kyrksæterøra
Tlf: 72 46 00 00
post@heim.kommune.no
Org.nr.: 920 920 004